

Mededeelingen

DE VEREDELING VAN ONZE BOSCHBOOMEN

door

B. STOFFEL.

In het Zweedsche boschbouwtijdschrift „Skogen” wordt zeer veel meegedeeld over de pogingen om de boschbouw en den boomgroei in een hooger ontwikkelingsstadium te brengen en als langjarig medewerker in de praktijk van den boschbouw, meen ik daarover iets te kunnen zeggen.

In het jaar 1930 schreef Prof. H. Nilsson-Ehle een artikel over de plantenveredeling op landbouwgebied en in 1936 werd, op initiatief van friherre Carl Bennet in Vasatorp in Skåne de vereeniging voor boschboomveredeling opgericht.

Twee jaar later was het werk van deze vereeniging in vollen gang, dank zij een bedrag van 400.550 kronen van de „Knut en Alice Wallenberg stichting” voor de tot stand bringing van een hoofdstation voor de veredelingswerkzaamheden.

Het landgoed „Ekebo” in Svalöfssorken met 22 ha grond werd voor dat doel aangekocht. Een bestralingskas en een koelhuislaboratorium met kassen voor bevroingsproeven en een zeer uitgebreid complex koude bakken werden aangelegd.

De ontvangen finantieele steun maakte het mogelijk dat Prof. Göte Furesson van Uppsala als leider van een expeditie naar Noord-Amerika kon reizen om waardevol materiaal en zaadplanten, die in het klimaat van Zweden konden groeien, te verzamelen.

Met nieuwjaar 1939 konden alle lokalen van de Ekebo-stichting in gebruik worden genomen. Voor de zekerheid van voortzetting in de toekomst van deze inrichting, is een steuncommissie opgericht voor instandhouding daarvan.

Verschillende filiaalstations zijn in andere deelen van Zweden opgericht, waar ander klimaat ook andere maatregelen noodig maken. Voor het oprichten van gebouwen op deze filialen werd van industrieele zijde en van particulieren finantieelen steun ontvangen.

Het doel van dit werk is in de eerste plaats de verbetering van de kwaliteit der boomen en de vermeerdering der houtvoortbrenging in een van industrieele zijde wenschelijke richting.

Hiervoor is vooral van belang de zaai- en zaadkeuze van uitgezochte stammen en alles wat met verjonging van het bosch in verband staat, een en ander overeenkomstig de grondbeginselen van onzen modernen landbouw. In boschrijke landen als Zweden, treedt het belang van een dergelijk streven meer op den voorgrond dan in boscharme landen, maar de noodtoestanden in Europa in de laatste jaren hebben ons doen inzien dat voor ieder land en ieder klimaat een goed doorgevoerde boschbouw onmisbaar is. Voor Nederland niet minder dan voor ieder ander land.

De foto's van Prof. Sylvén van Ekebo bewijzen hoeveel men met zaadkeuze en andere maatregelen reeds bereiken kan in Noord-Zweden met zijn korten zomer en bar winterklimaat en in Zweden's zuidelijkste provincie „Skåne” met een klimaat dat slechts weinig met het onze verschilt.

Wat daar in Zweden op het gebied van boschboomveredeling geschiedt, is evenzeer mogelijk voor Nederland. In midden en Noord-Zweden zijn naaldbomen de economische boschboomen, waar „*Pinus silvestris*” en „*Picea excelsa*” hun meest waardevolle ontwikkeling bereiken.

In het zuiden van Zweden krijgen loofboomen meer kans en in Skåne groeien eiken, beuken, esschen, linden en iepen even welig als in ons land. In Lapland is Siberische lariks, die zich goed ontwikkelt, sinds vele jaren ingevoerd. In Skåne groeit de groene douglas, *Larix leptolepis* en veel naaldhoutsoorten van de westkust van Noord-Amerika even goed als in ons land.

De berkeboom is overal thuis; van het noorden tot het zuiden is de berk de waardevolle boom die voor dit land een groote toekomst heeft.

Nederland ligt in een Atlantisch klimaat, dat in de eerste plaats den groei van „loofboomen” bevordert en den groei van Europeesche „naaldbomen” slechts toelaat in menging met loofhout.

Onze minder vruchtbare zandgronden dragen *van nature* wel berk, esp en vele soorten loofhoutstruikgewassen, maar geen waardevolle eiken- en beukenbosschen en evenmin Europeesche naaldhoutbosschen. Waar deze thans voorkomen in ons land, is dit alles kunstmatig aangelegd en slechts in geringe mate economisch voortbrengend. Op onze meer vruchtbare grondsoorten hebben land- en tuinbouw volkomen beslag gelegd.

Sedert het begin van deze eeuw heeft men voldoende ervaring omtrent den groei en de voortbrenging van de naaldhoutexoten van de westkust van Noord-Amerika op onze schrale zandgronden om met de aanplanting in ons land door te gaan en deze soorten te mengen met loofhoutstruikgewassen.

De meest gewaardeerde exoten voor ons land zijn de

groene douglas en Lariks leptolepis die ook door hun houtopbrengst bewezen hebben tot nog toe de meest economische naaldboomen te zijn.

Iedere boschman in de praktijk weet, dat de vele verschillen in groeiwijze: breedtakkig, smalkronig, meer of minder volstammigheid enz. eigenschappen van alle naaldhoutsoorten zijn, maar dat wij het liefst de smalkronige exemplaren zien omdat deze de meest waardevolle stammen leveren.

In onzen boschbouw kunnen wij het voorbeeld van Zweden volgen en in onze bosschen de smalkronige lariks en douglas uitzoeken en laten doorgroeien voor zaadragers.

Wie de moeite wil doen de vele slechte stamvormen en breedtakkigheid van den lariks en douglas op een oppervlakte van het bosch te tellen, zal mij toestemmen dat de keuze der zaadragers voor ons toekomstbosch een hoogst belangrijke zaak is en zeker niet minder dan in Zweden er toe zal bijdragen de waarde van onze bosschen te verhoogen.

Maar! zal menigeeen uitroepen, dan werken wij in den boschbouw eigenlijk uitsluitend voor ons nageslacht! Zeer zeker is dit zoo, als men uitsluitend de finantieele kant beschouwt, maar zijn de boomen die wij thans oogsten niet voor het meerendeel door ons voorgeslacht geplant? Moeten wij niet evenzoo handelen? Boschbouw is geen werk voor koopmansspeculatie maar een plicht die ieder geslacht overbrengt op een volgend, als gebiedend noodzakelijk voor onze samenleving.
